

taterne af nævnte Undersøgelse. Saafremt den paagældende juridiske Disposition, som Ejeren af Godset ønsker foretaget, ikke er i Strid med Reformens Formaal, vil den ønskede Tilladelse selvfølgelig blive givet; men saafremt Dispositionen er i Modstrid med Reformens Tendenser, vil Samtykke blive nægtet. De Bestemmelser, i Kraft af hvilke Loven tilstræber at sikre Overholdelsen af denne Dispositionsbegrænsning, fastslaar, at de Dispositioner, som Ejeren maatte træffe uden Jorddepartementets Tilladelse, ikke faar Retskraft overfor Staten, saaledes at Staten, efterhaanden som den gennemfører Jordreformen, fuldstændig vil kunne ignorere saadanne af Ejeren truffne Dispositioner.

Det fremgaar af foranstaaende, at denne Begrænsning af Ejeren Ret i mange Retninger minder om de Begrænsninger i Ejendomsretten, som paalægges Ejere af Bygningsarealer, f. Eks. saadanne Bestemmelser, som forbyder Ejere af Bygningsterræner at opføre Bygninger paa sit Areal uden forudgaaende offentlig Samtykke, og uden et saadant Samtykke vil Bygningen juridisk set slet ikke eksistere og vil i Kraft af en Domsafsigelse kunne forlanges nedrevet.

Erstatning for de overtagne Ejendomme.

Hvad der foran er anført, fastslaar med al Tydelighed, at Loven om Overtagelse af de store Jordbesiddelser ikke kan betegnes som en Lov, der tilsigter Konfiskation af de store Besiddelser. Selve Statens Overtagelse af de af Loven ramte Jorder foregaar i Princippet paa Basis af en Godtgørelse, som svarer til Salgsprisen af Jorderne i Aarene 1913—1915. (Fra denne Hovedregel findes nogle enkelte Undtagelser, f. Eks. for de Gudsers Vedkommende, der tilhører det afgaaede Dynasti; for disse Gudsers betaler Staten Godtgørelse til den interallierede Reparationskomité i Henhold til Artikel 208 i Traktaten af St. Germain-en-Laye).

Den Bestemmelse om Godtgørelse, som findes i Loven af 8. April 1920 Nr. 320, er blevet nærmere udformet gennem Forordningen af 21. Januar 1921 Nr. 53. Gennem disse Bestemmelser er fastsat en nærmere Skala, efter hvilken Erstatningerne for de overtagne Arealer betales. I Henhold til den nævnte Forordning fastsættes Erstatning for Jorderne dels under Hensyn til Produktionsarten paa Godset, og Jorderne deles derefter i forskellige Zoner efter Produktionens Art (Kartoffelavl, Kornavl, Roeavl og Foderstofavl). Dels tages Hensyn til selve Arten af Ejendommen, om Jorden er uden Bygninger, om der findes Bygninger, om hvorvidt Bygningerne anvendes til Forædling af Raavarerne, om der findes Vinmarker eller Skove paa Ejendommen etc., etc.

Den Grundpris, som maatte blive fastsat paa Basis af foranstaaende, vil kunne forhøjes eller formindskes alt efter de Forhold, som er specielle for vedkommende enkelte Ejendom. Prisen vil saaledes kunne forøges, naar det drejer sig om f. Eks. smukt arronderede Ejendomme, Ejendomme, som ligger i Nærheden af større Byer eller industrielle Centre, naar Ejendommen maa betegnes som et Mønsterbrug, naar der paa Ejendommen findes første Klasses Bygninger, naar Jordernes Ydeevne er bragt i Vejret ved Hjælp af betydelige Grundforbedringer og kraftig Gødskning etc., etc. Paa den anden Side vil Grundprisen kunne nedsættes, naar det drejer sig om en Ejendom, som er stærkt splittet, som ligger fjernt fra Transportveje, eller som er vanskelig tilgængelig, naar Bygningerne paa Ejendommen er i en slet Tilstand, naar Jorderne er daarligt gødet, truet af Oversvømmelser etc., etc.

Avlsbygningerne tillige med de paa Ejendommen værende industrielle Anlæg af forstmæssig eller landbrugsmæssig Karakter (Spritdestillerier, Bryggerier, Sukkerraffinaderier, Møller, Savværker etc.) vurderes af den lokale Afdeling af Jorddepartementet og af udnævnte Ekspertes. Der vil i denne Forbindelse være Anledning til at drage en Sammenligning med Forholdene i Tyskland. Efter de tyske Jordlove betales en almindelig Erstatningspris uden Hensyntagen til de særlige Svingninger indenfor Jordpriserne, som Krigen har medført. I Virkeligheden betaler man i Tyskland Priser, som forholds-mæssig set er lavere end de Erstatninger, som betales i Czekoslovakiet, hvor man ved Fastsættelsen af Erstatningen tager Hensyn til Prisforholdene, fremkomne i de første to og et halvt Aar af Verdenskrigen. Dette er et Forhold, som selv Repræsentanter for de konservative Partier anerkender. Det er derfor aldeles absurd at tale om, at den czechoslovakiske Agrarreform indfører Konfiskation, eller at de Erstatninger, der betales i Henhold til Loven, er for smaa.